

NESNELERİN DÜNYASI

Bilal Can: Dumlupınar Üniversitesi Sosyoloji lisansını bitirdikten sonra yüksek lisansını da aynı üniversitede tamamladı. Sosyolojik çalışmaları mekân, kent, şehir ve edebiyat sosyolojisi üzerine yoğunlaşmıştır. Şiirleri, denemeleri, kitap değerlendirmeleri ve eleştirileri birçok dergide yer aldı.

Kitaphaber.com.tr sitesinin kurucuları arasında yer alıyor ve 2015'ten itibaren genel yayın yönetmenliğini yapıyor. Evli ve 2 çocuğu vardır.

Yayınlanmış Kitapları:

- *Anlam Krizi, Gündelik Sosyolojinin İzinde*, Mostar Yayınları, 2025
- *Diriler Evinden Notlar*, Ahenk Kitap, 2024.
- *Bir Kuşu Taşlarla Bu Çöle Bağladılar*, Hece Yayınları, 2023.
- *Zaman İçinde Mekân*, Hece Yayınları, 2021. (TYB 2021 Şehir Kitabı Ödülü)
- *İnsanlığın Ağlama Tarihine Bir Giriş*, Hece Yayınları, 2021.
- *Kebikeç*, İzdiham Yayınları, 2019.
- *Kentle Kavgâ: Mustafa Kutlu Öykücülüğünde Mekân*, İzdiham Yayınları, 2017.

NESNELERİN DÜNYASI

Bilal Can

HECE YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

Giriş /	7
Kibritin Yol Açtığı Toplumsal Hareketlilik /	11
Kibritin Buralardaki Serüveni /	12
Sanayi, Kibrit Fabrikaları ve Hareketlilikler /	13
Kibrit İşçileri /	14
Televizyon Üzerine Bir Değerlendirme /	15
Televizyonun İcadı /	16
Pasif İzleyici, Edilgen Zihin /	17
Ekranlara Sığın Görüntüler /	18
Saatin Hizaya Koyduğu Toplum /	19
Ölçülebilir Bir Zaman Düşüncesi /	20
Saat ve Toplumsal Bağlam /	21
Saban ile Yerleşik Hayata Geçmek /	25
Nesne İnsan İlişkisinden İnsan Nesne İlişkisine /	26
Saban ve Yerleşik Hayat /	27
Tekerlek İcat Edildi Devir Hızlandı /	29
Delikli Taştan Tekerleğe /	31
Zamanın Dışlıları ve Kapitalizm /	31
Tüfek İcat Oldu Mertlik Bozuldu /	33
Silah ve İnsanlık Tarihi /	34
İnsanın İnsanla Hesaplaşması /	35
Silah, Kültür ve Simgesel Anlam /	36
İnsanı Kalem, Kâğıt ve Kitapla Okumak /	37
Kaleme Yaz Denildi /	37
Kâğıdın Şahitliği /	39
Peki, Kitap Nedir? /	39
Bir Mübadele Yöntemi Olarak Para /	43
Bakladan Sikkeye, Kâğıttan Dijitale /	44
Paranın Felsefesi ve Sosyolojisi /	45
İki Keskin Bıçağın Anamlı Buluşması: Makas /	47
Makas Atmaktan Makas Krizine /	48
Yakınları Uzak Etmek: Telefonla Hayat Kurgusu /	51
İletişim ile İletişim /	52

İletişim Kanallarının Açıklığı /	52
Bir Fenomen Olarak Telefon ve Ağ Toplumu /	54
Meşin Yuvarlağın Kitleleri Uyuşturması /	55
Tüketim Toplumuna ve Futbol Endüstrisine /	56
Nesneleri İmgeleştirmek, Süslemek /	59
Nesneyi Güzelleştirme: Dantel /	63
Nesnede Güzeli Aramak /	64
İpliğin Güzelleşmesi /	64
Çatal Solda Kaşık Sağda /	67
İnsanlığın Takı Hikâyesi /	71
Kuyumculuğun Süslü ve Karanlık Tarihi /	72
Karanlığı Yıkan Işığın Hükümdarlığı /	75
Ateşten Elektriğe Aydınlatma /	76
Aydınlatılmış Kentler /	77
Parmak Uçlarında Sırlı Dünya Anahtarı: Tesbih /	79
Işığın ve Renklerin Buluştuğu Nesneler: Cam /	83
Evlerin Eşsiz Yüzleri: Mobilyalar /	87
Mekân ve Mobilya İlişkisi /	88
Hız. Nuh'un Marangozluğu /	89
Evlerin Dört Ayaklı Sakinleri /	90
Göze Gelen Bakış: Gözlük /	91
Optik Bilimi /	93
Evin Giysileri: Perdeler /	95
Ayak Giysisinin Toplumsal Önemi /	99
Ayna Ayna Söyle İnsanlara /	105
Nesnelerin Dünyası: Baudrillard'ın Nesneler Sistemini Okuma Denemesi /	108

GİRİŞ

Nesneler sosyolojisi, toplumsal yaşamda nesnelerin anlamlarını, işlevlerini ve insanlar üzerindeki etkilerini inceleyen bir alt disiplin olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu anlamda, nesnelerin sadece fiziksel varlıklar olmadığını, aynı zamanda toplumsal pratikler, değerler ve kimliklerle şekillenen anlam örüntüleri olduğunu görüyoruz. Nesnelerin sosyolojik imajda incelenmesi, özellikle sembolik etkileşimcilik perspektifi ile bakıldığında, nesnelerin toplumun inşasında oynadığı kompleks rolleri daha iyi görürüz.

Nesnelerin sosyolojisi, nesnelerin toplumsal manalar taşıyan ve insanların bireysel ya da kolektif kimliklerini şekillendiren olgular olduğu savına dayanır. Nesneler, insanlar arasındaki ilişkilerde aracılık eden birer iletişim aracı olmanın yanı sıra, toplumsal statü, aidiyet ve güç ilişkilerinin sembolik ifadeleri olarak da işlev görmektedir. Bu bağlamda, nesnelerin sosyolojik analizi, yalnızca nesnelerin bireyler üzerindeki etkisini değil, aynı zamanda toplumsal yapılar ve kültürel bağlamlarla olan etkileşimini de dikkate alır. Nesnelerin üretim, tüketim ve dağıtım süreçleri, toplumsal eşitsizliklerin ve güç dinamiklerinin anlaşılmasında önemli birer araçtır.

Sosyolojik yaklaşım olarak bakıldığında, bireyler arasındaki etkileşimlerin semboller ve anlamlar aracılığıyla şekillendiğini savunan Sembolik etkileşimcilik bu anlamda bir teorik çerçeve sunar. Bu perspektif, nesnelerin anlamlarının sabit olmadığını, aksine toplumsal etkileşimler yoluyla inşa edildiğini görür kılar. Bu bağlamda, George Herbert Mead ve Herbert Blumer

gibi teorisyenler, nesnelerin bireyler ve topluluklar için taşıdığı anlamların, sürekli bir müzakere ve yeniden üretim süreci olduğunu ileri sürer.

Sembolik etkileşimcilik bağlamında, nesneler yalnızca birer araç değil, aynı zamanda bireylerin kendilerini ifade etme biçimlerinde merkezi bir role sahiptir. Örneğin, bir hediye, sembolik bir nesne olarak, yalnızca maddi bir değer taşımaz; aynı zamanda ilişkilere yüklenen anlamları ve duygusal bağları yansıtır. Bu nedenle, nesnelerin insanlar arasındaki ilişkilerdeki yeri, onların sembolik anlamları üzerinden değerlendirilmeli ve toplumsal bağlamı dikkate alınmalıdır.

Nesneler ile sosyoloji arasındaki ilişki, toplumsal yapılar, kültürel değerler ve bireylerin günlük pratikleri arasındaki karmaşık bağlantıları anlamak açısından kritik bir öneme sahiptir. Sosyologlar, nesneleri yalnızca bireysel düzeyde değil, toplumsal ve kültürel bağlamlarda da ele alarak, bu nesnelerin insanlar arasındaki güç ilişkilerindeki rolünü inceler.

Nesneler sosyolojisi, toplumsal hayatın materyal ve sembolik boyutlarını bir arada ele alarak, bireylerin ve grupların anlam dünyalarını, değer sistemlerini ve toplumsal ilişkilerini anlamamıza katkı sağlar. Özellikle sembolik etkileşimcilik gibi mikro sosyolojik yaklaşımlar, nesnelerin bireysel anlamlarının yanı sıra, onların toplumsal bağlamlardaki yerini de aydınlatır. Sonuç itibarıyla, nesneler sosyolojisi, sembolik etkileşimcilik perspektifiyle birleştiğinde, toplumsal hayatın incelenmesinde nesnelere dair daha derin bir anlayış sunar. Nesnelerin insanlar arasındaki ilişkileri nasıl etkilediği ve bu ilişkilerde nasıl anlam kazandığı, sosyolojinin geniş kapsamlı sorularına yanıt ararken dikkate alınması gereken temel unsurlar arasında yer alır. Bu bağlamda, nesneler yalnızca maddi değil, aynı zamanda toplumsal yaşamın anlam katmanlarını şekillendiren sembolik varlıklar olarak değerlendirilmelidir.

Nesneler sosyolojisine bakış her ne kadar sosyoloji perspektifinde olsa da o nesnenin neliği, ortaya çıkış süreci, nesnelerin kullanım amaçları ve insanlardaki etkileri üzerine eğilmeyi

zorunlu kılınıştır. Her nesne, ardında bir bilim ve kültür mirasının sonucu olarak ortaya çıkar. İnsanlığın gündelik hayat pratiklerini kolaylaştırmak amacıyla ortaya çıkan nesneler, gündelik hayatımızın her anını kaplar niteliktedir.

Günümüz insanı olarak, bir günde temas ettiğimiz kaç nesne vardır? Temas ettiğimiz her nesne bilinç, düşünce, iç dünyamızda neye tekabül ediyor? “Her temas iz bırakır” mucibince nesnede ve bizde bıraktığı etkiyi nasıl okumamız gerekiyor? *Nesneler Sistemi*’nde Baudrillard’ın ifade ettiği üzere “Günümüzde tüm arzular, projeler, istekler, tutkular ve ilişkiler satılabilir ve tüketilebilmek için soyutlanmak (ya da somutlaşmak), yani göstergeler ve nesnelere benzemek durumundadır” ifadesi nesnelerin birer tüketim unsuru olmakla birer düşüncenin somut hali olarak “göstergeler” hükmünde olduklarını önümüze serer. Her nesne, ilk form haliyle onu icat edenin zihninde belirlediğinde en saf haliyledir. Ortaya çıkıp kullanıma sunulduğunda ortaya çıkarttığı işlevsellikle farklı unsurların da ortaya çıkmasına katkı sağlamıştır. Bunu bilim tarihinde birbirini takip eden icatlar silsilesinde okumak mümkündür.

Nesneler bizimle yaşar, bizimle bir ömür geçirir. İnsan-nesne ilişkisi açısından aradaki bağ çok sıkıdır. Bugün nesnelerden muaf bir dünya düşünemiyoruz. Etrafımızdaki sayısız nesnenin bize bir şeyler söylediği muhakkak. Peki bu nesneleri nasıl okumalıyız? Nesneler sadece olmaları gerektiği için mi varlar yoksa bize pratik anlamda katkı sağlamak için mi? Bugün sayısız nesneyle doldurduğumuz mekânların bu nesnelerle işgal edildiğini de görmemiz gerekiyor. Bu işgal, dahil olduğumuz sosyo-ekonomik durumun bir yansıması, birer dayatma örneği olarak, onu edinmeye mecbur hissetme yaklaşımını ortaya çıkartıyor. Mecbur bırakıyoruz. Tüketim endüstrisinin bize dayattığı bu yaklaşım, “almazsan mutlu olamazsın” şeklinde tezahür ediyor. Bizler nesneyle temas kurarken hem onu kullanır hem onunla bir ilişki biçimi geliştirir hem de onu öğreniriz. Ömer Türker’in ifadesiyle bizler nesneleri öğrendikçe iki temel eylemi yerine getiririz. İlki nesnelerin hakikatleri ve suretleriyle donanırken

ikincisinde fiziksel bağımsızlaşma sayesinde nesnelerin üzerine yükselir, onlarla zamanda tasarruf eder, onlar hakkında işlem yapabilir hale geliriz. (Türker, 2025). Nesne ile kurduğumuz her ilişki özel, farklı bir tecrübe farklı bir ilişki biçiminin ortaya çıkmasına neden olur. Bu özel ilişki biçimi, insanoğlunun farklı durum, olay, olgu ve unsurla ne gibi eylemler gerçekleştirildiğinin de bir okumasını bizlere sunmaktadır.

Bir çivi, bir binaya fiziki koşullar elverdiği takdirde asırlarca hizmet edebilir, o çiviye o hizmetinden mahrum bırakmak, tasavvufi alanda uygun görülmemiş, eşyanın bir ruhunun olduğu, insana hizmet için var olduğunu ve insana hizmet ettiği müddetçe de varlığının gerekliliğini yerine getirdiği yaklaşımı hâkimdir. Eşyaya isim vermek, onu korumak, ona verdiği hizmetten dolayı teşekkür etmek, günümüzün nesneye yabancılaştığı toplumda pek karşılaşılan bir durum değildir. Nesneye yabancılaşıp onu görmezden gelmek, onu hor kullanmak, onunla bir ünsiyet kuramamak geline nokta günümüz insanının bir eylem biçimi haline gelmiştir. Kapitalist sürecin her şeye kolay erişimi beraberinde getirmesi, eskiyen yenisiyle değiştirme iç tepisini moda yönelimiyle zorunlu olarak yerleştirmesi nesne ile olan bağın kopmasına neden olmuştur. Bu durum pozitif bilimde yeri olmasa da hakikat ekseninde eşyanın, nesnenin ruhunun incinmesine neden olmakta, anlamının değişmesini beraberinde getirmektedir.

Biz bu çalışmamızda nesneleri sosyolojinin sağlamış olduğu imkânlar çerçevesinde, geçirmiş olduğu tarihsel durumla, ortaya çıktıktan sonra sebep oldukları değişim, dönüşümle birlikte ele alırken ayrıca onlarla geliştirilen eylem biçimlerine de odaklanmaya çalıştık. Çalışmamızın minimal anlamda hem sosyolojik muhayyileye bir katkı hem de nesneye olan bakışa bir katkı olmasını temenni ederiz.

Bilal CAN
Kütahya, 2025

KİBRİTİN YOL AÇTIĞI TOPLUMSAL HAREKETLİLİK

İnsanlık tarihi, icat edilip keşfedilen unsurlarla ilerlemeci bir yaklaşım sergileyerek kendi dünyevi hayatını kolaylaştırmak için, bu keşfedilen ve icat edilen unsurları da daha da geliştirerek insanlığın ortak kullanımına sunmuştur. İcat edilen yahut keşfedilen unsurlar zaman içerisinde insanlar üzerinde çeşitli açılardan hegemonya kurma, kendi etkisi altına alma, kendisini olmazsa olmaz olarak göstererek kendinden önceki tarihi unutturma gibi reaksiyonlar da gösterebilmektedir. Fakat ne şekilde olursa olsun ortaya konulan unsurların ardında büyük bir emek, büyük bir çaba vardır. Bu emek ve çaba ilk etapta bireysel bir biçimde kendini gösterirken daha sonra toplumsal bir boyuta dönüşmektedir.

M.S. 577 yıllarına dayandırılan kükürt emdirilmiş çam ağaçları, ateş yakmak için sürtünme kuvvetinden yararlanan insanlık için ateşi uysallaştırıp gerektiğinde yanında taşıması için bir vesile olmuştur. Bu durum insanlık için cesaret verici bir keşif, uzun yolculuklara çıkmak için bir girişim, kendini güvende hissetmesi için ekstradan bir güç duygusu vermiştir. Bilindiği gibi; insanlığın ateşi kullanması çağ atlatıcı bir eylem olarak değerlendirilir. Fakat ateşin gerektiğinde yakılıp kullanılabilecek olması ise çok büyük bir lüks olarak değerlendirilmiştir. Bu nedenden dolayı, ateşi yanında taşımak için çabalayan insanlar, ilk ateşlerini sürekli canlı tutmanın zorluğunu yaşamış, bu zorluğu aşmak için de delgiler, yaylar, mercekler, çakmaktaşıları gibi nesneleri keşfe-

derek bunu ateş için araçsallaştırmışlardır.

İnsanlık tarihi, insanlığın ortak mirası olan bilgi ile birbirine eklemlenerek çoğalan bir zincirin halkaları gibidir. Özellikle bilim tarihi, keşfedilen ve icat edilenler üzerine yeni bilgilerin eklenerek ilerletilmesi veyahut çürütülmesine dayanır. Ateşin gündelik hayatta daha kullanışlı hale getirilmesi ve kolay kullanılması için kibritin keşfi büyük önem arz etmiştir. Çakmaktan ziyade kibritin yaygın olarak tüm dünyada kullanılabilir olması, üretiminin ve tüketiminin çok kolay olması, bununla birlikte ucuz maliyet ve ucuz işçilik ile elde ediliyor olmasına bağlanabilmektedir. İlk kibrit kullanımının M.S. 577'lere dayandığı ifade edilir. Bunlar kükürt bulaştırılmış çubuklardır. Fakat günümüzde de kullanılan kibritin bugünlere gelebilmesi birçok işlemden sonra gerçekleşmiştir. Özellikle kimya alanında gelişmelerle birlikte yanmayı sağlayan fosforun keşfi, kibritin dünya piyasasına girmesine neden olmuştur. Beyaz fosforun kibritte kullanılması neticesinde de kibrit kullanımı daha da artmış, daha güvenli ve sağlıklı bir duruma getirilmiştir.

Kibritin Buralardaki Serüveni

Osmanlı döneminde kibrit fabrikası II. Abdülhamit Dönemi'nde "Küçükçekmece Osmanlı Kibrit Fabrikası" adıyla 1897 yılında kurulmuştur. Fakat çeşitli nedenlerden imalat süreci kısa sürmüş, bir süreklilik elde edememiştir.

"Societe Generale Allumetiere et Forestiere" imtiyazıyla 1924 yılında Sinop Kibrit Fabrikası adıyla kurulan şirket, "Türkiye Kibrit İnhisarı Anonim Şirketi" markasıyla üretime başlamış fakat bu da çok uzun süreli olmamıştır. Bundan sonra Türk – Amerikan girişimcilerin ortak çabasıyla Büyükdere- İstanbul'da üretimler başladı. Bu şirket daha sonra Tekel'in eline geçerek üretimler 1988 tarihine kadar devam etti. Kibrit üzerinde devlet tekelinin kalkması neticesinde Türkiye, Çıra, Yak, Malazlar, Kav, Tekel, Kor, Klas gibi markalar kibrit üretimini arttırarak iç piyasada daha yaygın bir biçimde kullanılmasını sağladı. Bu sayede ilk kibritlerin gerek maliyet gerekse de üretim sürecinde

kullanılan hammaddelerin erişiminin zor olması, kibrit fiyatlarının yüksek olmasına neden olsa da bu durum giderek ucuzlamış, üretim sürecinin endüstriyelleşmesi de buna katkı sağlamıştır.

Kibrit, gerek yapılışı ve yakılışı gerekse de sunumu, kutulanması, renklendirilmesi ve hızlı erişimi nedeniyle insanlık tarihi açısından ateşin dizginlenmesi konusunda büyük bir öneme sahiptir. Çeşitli ağaçlar kibrit çöpü için kullanılsa da bu ağaçlardan en yaygını yumuşak ahşap olarak adlandırılan; ıhlamur, titrek kavak gibi ağaçlardır. Kibrit kutuları, gerek tarihi özellikleri dolayısıyla efemera olarak değerlendirilen ve bir dönemin reklamcılık alanında da çokça kullanılan, görseller, semboller, renkler ile albenili bir hale getirilen özelliklerde tüketicilerin karşısına çıkmıştır. Kibriti yakmak için kutuya kırmızı fosfor, cam tozu, kum tozu ve yapıştırıcı kullanarak bir alan hazırlayarak kibritin kullanışlılığını arttırmış bu durum; kimyanın ve endüstrinin ilerlemesinin bir sonucu olarak endüstri tarihinde yer edinmiştir.

Sanayi, Kibrit Fabrikaları ve Hareketlilikler

Sanayi Devrimi, küresel çapta bir değişim ve dönüşümü sağlayan ve tarım ekonomisinden ve üretim ilişkilerinden makine ekonomisine geçiş süreci olarak tanımlanmaktadır. 19. yüzyılda Batı Avrupa ülkelerinde meydana gelen bu süreç daha sonra dünya geneline yayılmıştır. İngiltere’de ilk olarak başlayan bu süreci başlatan temel etmenler; demir üretimi, buhar makinesi ve tekstil sektörüdür. Makinelerin ve aletlerin dayanıklılığı, uzun süre kullanım sağlanması düşüncesi, demir üzerine yoğunlaşmayı sağlamış, demir cevherinin kok kömürüyle ilk kez ergitilmesi 1709 yılında Abraham Darby isimli bir demirci tarafından gerçekleştirilmiştir. İngiltere’de bol miktarda bulunan kömür ve demir madenine piyasa talebinin artmasıyla maden sahaları genişlemiş, bu madenlere ulaşmak için de farklı çalışmaları gerektirmiştir. Özellikle maden kuyularındaki suyun tahliyesi konusunda çözümler üretmeye çalışan madenciler, suyun tahliye edilmesi için buhar makinesini icat etmişlerdir. İlk olarak buhar

makinesinin kullanılması 1698 yılında Thomas Savery adındaki bir mühendis tarafından su tahliyesi amacıyla kullanılacak pompa için uyarlanmıştır. Buhar makinesinin diğer makinelerle birlikte kullanımı yaygınlaştıkça artan bir makine üretimi söz konusu olmuş ve sanayide devrim niteliğinde gelişmeler ortaya çıkmıştır.

Sanayideki tüm gelişmeler kibritte de bir standartlaşmayı sağlamış, aynı uzunluktaki kibrit çöplerine aynı oranda ecza sürülmüş ve vasatı 40 çöp denilerek paketleme de buna göre yapılmıştır.

Kibrit İşçileri

Kibrit imalatı esnasında kimyevi ürünlerin kullanılması, özellikle fosforun yaptığı etki, işçiler üzerinde zamanla kendisini göstermiş, özellikle bir tür kemik hastalığının oluşmasına neden olmuştur. Kibrit imalatında çalışan işçiler genellikle kadınlar ve çocuklardır. Vahşi kapitalist etkinin tasallutu altındaki kadınlar ve çocuklar, gayri insani çalışma koşulları altında on dört saate varan mesailerıyla kibrit üretimini gerçekleştirmiş, bu durum da tepkilerin oluşmasına neden olmuştur. Fosforun zehirli olduğu, dolayısıyla bu kimyevi maddeyle uzun süre hemhal olanlardan rahatsızlıkların ortaya çıkıp sağlığını kaybedenlerin artması neticesinde tarihe *Kibritçi Kızlar Grevi* olarak giren iş bırakma eylemi başlamıştır. Bu grev neticesinde diğer sektörlerdeki durumlar da gözden geçirilmiş, bir nevi domino etkisi göstererek çeşitli alanlarda toplumsal hareketlenmeler başlamıştır.

TELEVİZYON ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Cemil Meriç, *Kültürden İrfana* adlı eserinin son sayfalarında televizyon konusunda kendisine yöneltilen soru karşısında önce televizyonun tanımını yaparak soruyu cevaplar. Cemil Meriç'e göre televizyon; "aylak, şuuru iğdiş edilmiş, hiçbir zaman okumak ve düşünmek alışkanlığı kazanamamış sokaktaki adam için icat edilmiş bir afyondur. Televizyon, şuurdaki son pırıltıları da yok eden bir cehennem makinesidir. Kişiyi gerçek hayattan kopartan ve bir hayal dünyasında yaşatan hissî bir istimna... Tam bir kaçıştır televizyon. Yokluğa, boşluğa, şuursuzluğa açılan bir kapı... bu korkunç tiryakilik, kurbanlarını Batılılaştırmaz batırır" şeklinde anlam bulmuştur. Meriç'in televizyona karşı getirmiş olduğu bu sert yaklaşım 1982 yılında yayımlanan *Mavera* dergisinde yer almıştır. Yani televizyonun icat edilip dünya piyasalarına yeni yeni yayılmaya başladığı dönemde -46 yıl sonra- söylenmesi bakımından önemlidir. Bu tanım birçok açıdan halen geçerli bir tanımdır.

Televizyonun icadı ve yayılımına bakıldığında birçok önemli aşamadan bahsetmek gerekmektedir. Çünkü büyük bir devreler, sistemler ve kablolar yumağı olan bu alet uzun çalışmalar neticesinde ortaya çıkmıştır. Modern anlamda televizyonun mucidi Rus asıllı Amerikalı elektrik mühendisi Vladimir Kosma Zworykin olmuştur. 1923 yılında ikonoskopu bulması ve daha sonra kinoskop adını verdiği resim tüpünün icadıyla televizyon sistemi tümüyle elektronik olarak oluşturulmaya başlanmıştır.

1926 yılında Logie Baird'ın kendinden önceki mucitlerin de çalışmalarını inceleyerek ve bunları kullanarak saniyede 24 resim ve 240 çizgi ile net bir görüntü aktarımı elde etmesiyle mekanik anlamda televizyonu ilk icat eden kişi olmuştur.

Televizyonun İcadı

Televizyonun icadı, ortaya çıktığı dönem itibariyle toplum nezdinde sansasyonel, şaşırtıcı ve heyecan verici bir durum olarak karşılanmıştır. Çünkü görüntülerin cam bir çerçeve içerisinde yansıtılması, hayallerde pek mümkün görünmemiş, “resimli radyo” olarak düşüncelerde yer etmiştir. Ta ki televizyon ile ilk defa buluşuncaya kadar. Televizyonun icadı ile 1930'lu yıllarda insanların birbirinden görerek, önce toplu yerlerde ardından bir tür zenginlik göstergesi olarak evlerde yer edinmesi, televizyonun yayılımının artmasına neden olmuştur. Dünya üzerinde düzenli ilk tv yayını İngiltere’de başlamıştır. Televizyon ile birlikte ilkler de kendini göstererek bunun için belli başlı sıralamalar yapılmıştır. İlk tv programı, tv’de ilk canlı yayın, Körfez Savaşı’nın canlı olarak sunulan ilk savaş olması gibi. Gazeteden sonra kitlesel olarak haber alma kanalı radyo olmuş, radyonun yerini de daha sonra televizyonlar almıştır. Televizyonun icadı kitle iletişimi alanında bir devrim niteliğinde olmuş, habere kolay yoldan, ilk haliyle erişimi sağlanmıştır.

Televizyon üzerine konuşmak, bir nevi görüntüler üzerine konuşmaktır. İnsanın –gören gözlerin- belki de en çok yaptığı şeydir bu. Görünenler üzerine konuşmak. İnsanlık tarihi boyunca görünenler üzerine konuşup görünmeyenler üzerine yorumlar yapmak da her zaman görünenlerden yola çıkarak olmuştur. Görülmeyen bir şeyin hayalde de yer edinmesi mümkün değildir. İnsanlık, hayal ederken de görmenin-göze görünenin üzerinden hayalini kurgular. Bu nedenle görmek, konuşmanın temel hareket noktası olarak gözükmektedir. John Berger’in *Görme Biçimleri* adlı eserinde fotoğraf üzerinden hareketle söylediği cümleyi televizyon için de söyleyebiliriz. Bugün artık görüntülere gitmek yerine görüntüleri kendimize getiriyoruz. Fotoğraf ile başlayan